

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Ζ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Φ Τ Δ Δ Ο Ν Ε Β Δ Ο Μ Α Δ Ι Α Ι Ο Ν
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Γ. ΣΠ. ΜΑΚΡΗΣ

ΛΟΓΟΣ

ΠΕΡΙ ΕΟΡΤΩΝ

ἐκφωνηθεὶς τῇ Κυριακῇ τῶν Μυροφόρων
25 Ἀπριλίου 1900 ἐν Πειραιεῖ.

ἸΠΠΛΗΝ ἐορτάζομεν σήμερον ἑορτήν, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί—τῶν εὐσεβῶν Μυροφόρων καὶ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Τροπαιοφόρου ἀμφότεραι δὲ φαιδραὶ καὶ χαρμόσυναι, ἡ μία τῆς ἄλλης συμπληρούσα καὶ ἐπιυξάνουσα τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐφροσύνην, καὶ ἑκατέρα τῇ ἑτέρᾳ δανειζομένη λαμπρότητα· ἡ μὲν ὑπομιμνήσκουσα τὴν φαιδρὰν καὶ ὥραϊαν ἐκείνην πρωΐαν τῆς Ἀναστάσεως, καθ' ἣν αἱ εὐλαθεῖς ἐκεῖναι γυναῖκες, αἱ ὁποῖαι παρηκολούθησαν καὶ διηκόνησαν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Θεοῦ Σωτήρος, ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Σαλώμη καὶ Μαρία Ἰωση καὶ Ἰωάννα ἡ γυνὴ Χουζᾶ καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαὶ (Λουκᾶ γ' 2, 8, κδ' 10), ἦλθον πρὸς τὸν τάφον, φέρουσαι ἀρώματα καὶ μύρα, ἵνα ἀλείψωσι τὸ ζωηφόρον Σῶμα τοῦ Θεανθρώπου Διδασκάλου, τὸ ἐν σπουδῇ ταφέν καὶ προχειρῶς μόνον ὑπὸ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τοῦ Νικοδήμου σμύρνα καὶ ἄλλῃ ἀλειφθέν· ἡ δὲ τοῦ Μεγαλομάρτυρος πάλιν εἰς εὐωχίαν πνευματικὴν καλοῦσα καὶ τὴν βασιλίδρα τῶν ἐποχῶν, τοῦ ἔαρος καὶ τῆς ἀνοιξέως τὴν ὥραν, φαιδρύνουσα καὶ λαμπρύνουσα διὰ τῆς ἰδικῆς τῆς πνευματικῆς λαμπρότητος καὶ μετὰ τὰ ἱερά καὶ φαιδρὰ αὐτῆς ἅσματα πάντα εἰς πνευματικὴν εὐθυμίαν καὶ χαρὰν παρωθοῦσα καὶ πρὸς πάντας προσφωνοῦσα: «Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ, δεῦτε εὐωχηθῶμεν· ἐξέλαμψεν ἡ Ἀνάστασις Χριστοῦ, δεῦτε εὐφρανθῶμεν· ἡ τοῦ Ἀθλοφόρου μνήμη τοὺς πιστοὺς φαιδρύνουσα ἀνεδείχθη· διό, φιλέορτοι, δεῦτε μυστικῶς αὐτὴν πανηγυρίσωμεν.» (Δοξαστικὸν τῶν Αἰῶνων τοῦ ἁγ. Γεωργίου.)

Διπλὴ ἡ πανηγυρίς, διπλὴ καὶ ἡ φαιδρότης! Μᾶλλον ἔπρεπε νὰ εἶπω τριπλὴ· διότι καὶ τῆς Κυριακῆς ἡ ἡμέρα τὴν ἑορτὴν ἐπαυξάνει καὶ τὴν χάριν πολλαπλασιάζει, καὶ, μετὰ τῆς τῶν Μυροφόρων καὶ τοῦ Τροπαιοφόρου μνήμης, τῆς ἀναστάσεως τὴν θείαν χαρὰν ἀνακυκλοῖ καὶ

ἀνανεώνει. Τριπλὴ ὅθεν ἡ πανηγυρίς καὶ τριπλὴ ἡ φαιδρότης· διότι ἑορτὴ τοῦτο σημαίνει, φαιδρότης καὶ χαρὰ. Ἐορτὴ τῆς λύπης εἶναι καὶ τοῦ πένθους τὸ ἀντίθετον, χαρὰς ἀφορμὴ, φαιδρότης πρόξενος, εὐφροσύνης αἰτία, ἀγαλλιᾶσεως πάροχος, εὐθυμίας πηγὴ, χαρμολύτης ὑποθέσεως πανηγυρίς. Καὶ διαπρέπουσιν ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας πανηγύρεις, εἰς τὴν φαιδρότητα ὑπεραμιλλώμεναι, αἱ πασχάλιοι ἰδίᾳ ἑορταί, αἱ μετὰ τοῦ Πάσχα συνεκλάμπουσαι καὶ ταύτην, ὡς βασιλίδρα τῶν ἑορτῶν, δορυφοροῦσαι. Καθ' ὅτι μετὰ τῆς λαμπρότητος τῆς Ἀναστάσεως καὶ τοῦ ἔαρος ἡ ὥρα, καὶ τῆς ἀνοιξέως ἡ φαιδρότης, καὶ τῶν πεδιδῶν ἡ καταπράσινος χλοερότης, καὶ τῶν παντοειδῶν ἀνθέων ὁ μυριόχρωμος στολισμὸς καὶ τὰ πολύχρωμα μύρα, καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀνέφελος γλαυκότης, καὶ τοῦ ἡλίου ἡ ἀκτινοβόλος λαμπρότης, καὶ τῆς σελήνης τὸ ἀργυρόχρον φέγγος, καὶ τῶν ἀστέρων ὁ φαιδρὸς κύκλος, καὶ τῆς αὔρας ἡ γλυκεῖα ὄσσοσ, καὶ ἡ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν εὐωδία, καὶ ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης πνεύουσα ποντιάς, καὶ τῶν πτηνῶν τὰ ἄρμονικὰ καὶ πολύφωνα κελαδῆματα, καὶ τῶν περιβοιδοῦντων ἐντόμων ὁ βόμβος, καὶ τῶν χρυσαλλιδῶν ὁ πολύχρωμος πτερυγισμὸς, καὶ ἡ ἐν γενεῇ ἀναγεννωμένη φύσις, ἡ τὴν χειμερίαν νάρκην ἀποτινάσσουσα καὶ τῶν παγερῶν δεσμῶν τοῦ χειμῶνος λυθεῖσα, πάντα παντοειδῶς εἰς τὴν εὐπρέπειαν τῶν ἑορτῶν συντελοῦσι. Διὰ τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἡ Ἐκκλησία οὕτως ἔψαλλε: «Σήμερον ἔαρ μυρίζει καὶ καινὴ κτίσις χορεύει· σήμερον αἰρόνται κλειθεῖρα θυρῶν καὶ τῆς ἀπιστίας, Θωμᾶ τοῦ φίλου βεβῶτος: ὁ Κύριος καὶ Θεὸς μου!» Καὶ κατὰ τὴν σημερινὴν πάλιν οὕτω μελωδεῖ: «Ἀνέτειλε τὸ ἔαρ, δεῦτε εὐωχηθῶμεν· ἐξέλαμψεν ἡ Ἀνάστασις Χριστοῦ, δεῦτε εὐφρανθῶμεν· ἡ τοῦ Ἀθλοφόρου μνήμη τοὺς πιστοὺς φαιδρύνουσα ἀνεδείχθη· διό, φιλέορτοι, δεῦτε μυστικῶς αὐτὴν πανηγυρίσωμεν!»

Παρανοήσαντες δυστυχῶς ὁμοῦ οἱ ἀνθρώποι τοῦ πνευματικοῦ ἑορτασμοῦ τὴν ἐν πνεύματι φαιδρότητα, εἰς τὰ κοσμικὰ ἐτρέπησαν καὶ εἰς τὰ γήινα προσήλω-

θησαν καὶ εἰς τὰ αἰσθητὰ ἐδουλώθησαν· καὶ ἐνόμισαν τὴν ἑορτὴν ἡμέραν ἀνταλλαγῆς ἐπισκέψεων τυπικῶν καὶ εὐχρητῶν λόγων τετριμμένων, καὶ κουφότητος ἐπίδειξιν, καὶ πολυτελείας εὐκαιρίαν, καὶ σπατάλης καιρῶν, καὶ κραιπάλης καὶ μέθης περίστασιν, καὶ ἀσώτων εὐωχιῶν εὐπρεπῆ πρόσκλησιν. Δὲν μᾶς προσκαλεῖ ὁμοῦ εἰς τοιαύτην εὐωχίαν ἡ Ἐκκλησία, ἀλλ' εἰς πνευματικὴν Τράπεζαν καὶ πνευματικὸν Συμπόσιον καὶ χριστιανικὸν ἑορτασμόν. Τίς ὁμοῦ ἐδίδαξε τὰ τοιαῦτα εἰς τὰ ἐκλελυμένα ἐκεῖνα πλήθη, τὰ ὁμοιάζοντα ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα; Τίς εἶπε πρὸς αὐτοὺς τί εἶναι ἑορτὴ καὶ χριστιανικὸς πανηγυρισμὸς καὶ ἁγίων μνημαὶ καὶ γεγονότων ἱερῶν εὐσεβῆς ἑορτασμὸς εἰς ἀνάμνησιν; Τίς ἀνέπτυξε τῆς ἑορτῆς τὸν σκοπὸν καὶ τῶν χριστιανικῶν πανηγύρεων τὴν ἰδέαν; Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ πράττωσι τὰ μὴ πρόποντα οἱ ἀγνοοῦντες τὰ πρόποντα; καὶ πῶς ὑπὸ τῆς ἀγνοίας παραπλανώμενοι καὶ τῆς ἀμαρτίας παρεξελκόμενοι νὰ μὴ παρεννοῶσι τὰς ἑορτάς καὶ παραγνωρίζωσι τὸν σκοπὸν αὐτῶν;

Διὰ τοῦτο, εὐσεβεῖς μου ἀπροχταί, περὶ ἑορτῶν ἐπιθυμῶ νὰ εἶπω ὀλίγα πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην σήμερον, καὶ νὰ ἀναπτύξω πρὸς τὴν εὐσεβειάν σας τί εἶναι ἑορτὴ καὶ πῶς ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς πρέπει νὰ νοῆ καὶ νὰ ἑορτάζη τὴν ἑορτὴν.

Α'.

Τί εἶναι λοιπὸν Ἐορτὴ;

Ἐπιτρέπατέ μου ἀδελφοί, νὰ τὴν ὀρίσω ὄχι φιλοσοφικῶς καὶ ἀκριβολογικῶς, ἀλλ' ὀλίγον ποιητικώτερον, αἰσθηματικώτερον, ὅπως πρέπει νὰ τὴν ἐνοῆ τοῦ πιστοῦ ἡ καρδία καὶ νὰ τὴν φαντάζεται ἡ χριστιανικὴ φαντασία.

Ἐορτὴ λοιπὸν εἶναι μία εἰκὼν τοῦ οὐρανοῦ, μία εἰκὼν τῆς μακαρίας ζωῆς τῆς αἰωνιότητος, σκιά καὶ τύπος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐπὶ τῆς γῆς, μικροσκοπία τῆς αἰωνίου ἑορτῆς, τῆς ἀτελευτήτου πανηγύρεως, τὴν ὁποῖαν ἑορτάζουσι καὶ θὰ ἑορτάζωσιν ἀλήκτως ἐν τῇ μακαριότητι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς